

Ngồi ở vị trí lính gác trên đường cách đường cùng một lúc hai công việc, mà công việc nào cũng biết rõ hình ảnh và đặc tính cao quý của người phụ nữ Việt Nam. Thế nhất, đặc tính đó đang tồn tại và của người vợ, người đàn bà Việt Nam quán xuyến chuyên gia đình, trông nom dạy dỗ con cái và nấu nướng nhàn nhã ăn. Thế hai, khi quân giặc đã thấy đầy đủ ngoài nhàn nhã vòng rào kìm gài, thì nhàn nhã người nữ chiến sĩ chôn tước một ngày để cho huấn luyện quân trường này đã

chị nỡ đâu như bất cứ người lính chuyên nghiệp nào. Chị cũng biết dùng máy truy n tin gởi Pháo Binh, chị biết số đo ng thành thước mĩ loĩi súng trong đĩn có, chị ném lĩu đĩn ác liĩt và chính xác, tĩm thân nhĩ bé cĩ a chị oĩn nĩng dĩĩ nhĩng thùng đĩn tĩp tĩ. Và chị cũng sĩn sàng nĩm gói thân thiên thu trong chiĩc poncho, đĩ tên chị vĩnh viĩn đi vào lĩch sĩ. Chúng ta có nhiũ người chị nhĩ vĩy lĩm. ĩ ngay tĩ đĩng Giĩng Đình này thì ít nhĩt cũng có nhĩng chị Phạm Thị Thành và Trĩn Thị Tâm.

Đĩm 2.10.1965, vĩi ầm mĩu làm xáo trĩn hĩ thĩng tĩp viĩn cĩ a nhĩng đĩn vĩ diĩn đĩ a trong khu vĩc Tiĩn Giang đĩ dĩ dàng thanh toán mĩc tiêu chính nào đĩ, chị trong mĩt đĩm Viĩt cĩng đĩ tĩ chĩc tĩn công 11 vĩ trí cĩ a quân ta vĩi quân sĩ thĩt lĩn. Đĩn Giĩng Đình thuĩc tĩnh Gò Công cũng bĩ áp lĩc rĩt nĩng cĩ a quân đĩch khi hĩng chĩu cuĩc cĩĩng kích cĩ a 300 lĩnh cĩng. Đĩy là mĩt lĩc lĩĩng chính qui Viĩt cĩng vĩi hĩ a lĩc rĩt mĩnh, chúng quyĩt tâm hĩy diĩt đĩn Giĩng Đình nhĩ bé, mà chị có vĩn vĩn mĩt Trung Đĩi Nghĩa Quân 24 tay súng trĩn giĩ. Là nhĩng con ác quĩ hung tĩn và thâm đĩc, lĩc lĩĩng cĩng quân đĩ bĩ trí ĩ hĩĩng có nhiũ nhà dân chúng, vĩ a làm bia đĩ đĩn cho chúng, vĩ a ngoác miĩng tuyên truyĩn gây cĩm thù nĩu quân ta bĩn trĩ. Ngĩĩi dân, nhĩt là nhĩng ông bà lão già, đàn bà và trĩ con luôn luôn là nhĩng cái bia sĩng đĩ đĩn cho bĩn giĩc hĩn nhất gĩi là nhĩng ngĩĩi “giĩi phóng”. Vĩi quân sĩ ỹ, vũ khí hĩng hĩu ỹ mà chúng cũng ngĩn ngĩi 24 chiĩn sĩ Nghĩa Quân Quân Lĩc Viĩt Nam Cĩng Hòa đĩn nĩi phĩi cĩy nhĩ đĩn máu thĩt cĩ a đĩng bào đĩ có cĩ may thĩ thĩng, thì còn tĩng nào, hình dung tĩ tĩ nhĩt nào đĩ diĩn tĩ bĩ mĩt cùng hung cĩc ác rĩt đĩn mĩt cĩ a cĩng sĩn nĩ a không.

Đĩng 2 giĩ đĩm, quân cĩng dĩĩi quyĩn chĩ huy trĩc tĩp cĩ a Thĩĩng Ủy Sáu Bĩch, đĩ mĩ cuĩc tĩn công tĩ hai mĩt đĩnh vào Giĩng Đình, vĩi sĩ tin tĩĩng đĩĩn rĩ, rĩng chúng sĩ thanh toán cái tĩn đĩn nhĩ xĩu này trong mĩt thĩi gian ngĩn. Chiĩn thĩng dĩĩng nhĩ là chĩc chĩn, vì vĩi quân sĩ mĩĩi lĩn hĩn, mĩĩi đĩ mĩt, đĩu chúng có thĩ chín tên thì cũng có thĩ hĩ gĩc đĩĩc mĩt chiĩn sĩ Nghĩa Quân Giĩng Đình. Trên lý thuyĩt, thì giĩ thĩt đĩ dĩĩng nhĩ đĩng. Nhĩng trên trĩn đĩ a, ngĩĩi lĩnh Quân Lĩc Viĩt Nam Cĩng Hòa luôn luôn thĩ hiĩn nhĩng chuyĩn phi thĩĩng, mà rĩt hĩng hiĩn hĩu trên bĩt kĩ chiĩn trĩĩng nào, quĩ thĩt cĩng quân đĩ chĩn lĩm mĩc tiêu. Sau ba đĩt tĩn công hung bĩo, tĩĩng gĩch đá cũng phĩi nát thành tro, đĩ chiĩm đĩĩc 2 trong sĩ 3 lĩ cĩt trong đĩn, cĩng quân vĩn phĩi rút trĩ ra. Cuĩc tĩn công lĩn thĩ tĩ đĩĩc hĩi hĩ tĩ chĩc và thĩc hiĩn, vĩi quyĩt tâm san bĩng Giĩng Đình. Nhĩng lĩu 24 chiĩn sĩ Nghĩa Quân có cho phĩp đĩu đĩ không. Câu trĩ lĩi là không, không chĩ đĩn tĩ ý chí hĩng hĩc tĩ thĩ cĩ a các anh, mà còn là tĩ đĩi bàn tay yĩu mĩm cĩ a nhĩng ngĩĩi vĩ lĩnh đĩng sĩng cùng vĩi chĩng con cĩ a các chị trong đĩn. Phĩi, cuĩc chiĩn thĩng cuĩc cùng cĩ a Nghĩa Quân đĩn Giĩng Đình sĩ không thĩ thĩc hiĩn đĩĩc, nĩu không có sĩ gĩp sĩc chiĩn đĩu cĩ a nhĩng ngĩĩi chĩ này. Giĩc đĩn nhà đàn bà cũng đĩnh. Không phĩi chĩ nhĩng ngĩĩi chĩ dũng cĩ m ỹ không thĩi, mà cĩ trĩ con cũng đĩnh.

Đĩn Giĩng Đình nĩm ĩ mĩt vùng thôn ĩp hĩ o lĩnh trong tĩnh Gò Công, do mĩt Trung Đĩi

Nghĩa Quân trẻ nười, với thành phố n chúng huy g m có anh Nguyễn Văn Thi, Đ n Tr n, anh Lê Văn Hùng, Đ n Phó và anh Lê Văn M n, âm th i viên. Tr n th m t v trí hung hi m nh v y, không ch có 24 tay súng mà đã đ , nên t t c nh ng ng i v lính trong đ n đ u đã đ c ch ng hu n luy n s đ ng thành th o nh ng lo i máy móc truy n tin và vũ khí. Nh v y s tay súng đã đ c nh n lên g p đôi. Trong nh i tr n ng h p, đ n nh ng giây phút t sinh tuy t v ng nh t, nh ng em bé cũng tham chi n, khi các em gan đ bò đ i i đ n c a gi c đ đem ti p t đ n cho cha và m . Không ai bu c nh ng ng i v lính, con lính c m súng đánh đ ch. Nh ng chính nh ng ng i v lính, con lính y làm sao có th n nấu tìm cái s ng trong khi ch ng và cha c a h s p ngã g c ngoài chi n hào.

Khi ch m đ t đ t t n công th ba, đ ch t m rút đ tái t ch c t n công, thì tình tr ng bên trong đ n Gi ng Đình đã khá là bi đát. Đã có đ n 16 chi n sĩ Nghĩa Quân b th ng, ch còn 8 Nghĩa Quân còn chi n đ u đ c. Âm th i viên Lê Văn M n b th ng đ u trong lúc anh đang c g ng g i máy v Ti u Khu. Anh M n g c xu ng buông chi c ng liên h p. Ch Tr n Th Tâm, v anh M n v i đ t con bên c nh anh và ch p l y ng liên h p. Liên l c đ c ti p n i, ch Tâm nghi m nhiên tr thành m t âm th i viên, và là c u tinh c a đ n Gi ng Đình. m t góc đ n, anh Lê Văn Hùng và ch Phạm Th Thành, v anh, và hai đ a con nh đang ph i đ i đ u v i m t l c l ng quá đông c a đ ch. Nhìn ra ngoài hàng rào k m gai, gi c đã đ tràn vào đen ngòm nh nh ng con quái v t hung hãn. Anh Hùng ch còn trong tay cây ti u liên Thompson và 16 trái l u đ n, ch Thành có m t kh u Carbine. Th t t i nghi p cho hai đ a nh , s c ép c a b c phá và súng SKZ c a Vi t c ng b n vào quá g n, các em không còn khóc đ c n a mà đã n m b t đ ng đ i chân hai v ch ng anh Hùng. Ch Thành thì thào :

- Chúng đang phá lô c t chánh, đ em b n y m tr anh bò v gi . Lô c t m t là đ n mình m t, em n m t i đây gi m y đ a nh , n u chúng tràn vào thì... thì... em ném l u đ n ra, có th c m c đ n sáng đ c.

Anh Hùng ng n ng , anh r ng r ng nhìn v con, r i nhìn v phía lô c t. Ti ng súng t lô c t cu i cùng đã y u t l m, có l m y Nghĩa Quân c th đ đó đã ki t qu quá r i. S ph n c a anh Thi Đ n Tr n th nào. Anh Hùng l c đ u không dám nghĩ đ n chuy n x u nh t đã x y ra cho đ ng đ i. Nh ng n u Vi t c ng chi m đ c lô c t y, thì coi nh đánh đ u ch m h t cu c kháng c . Anh Hùng ph i quy t đ nh, dù quy t đ nh đó quá đau xót, là b l i v con, mà trong lúc quân gi c đã hò hét ngay sát bên r i :

- Anh ch y theo giao thông hào, em b n y m tr cho anh.

Anh Hùng nhìn ch Thàng và hai đ a nh l n cu i cùng. Trong lòng anh qu n lên m t n i bi th ng. Tr i i, v con mình. Hai đ a nh ch ng bi t còn s ng hay đã ch t. Anh phóng mình xu ng hào ch y bằng bằng v h ng lô c t. Cây Carbine trên tay ch Thàng run lên, nh ng tràng đ n r i vào nh ng cái bóng đen đã quá g n. Anh Hùng đã bò vào đ c lô c t, gi a nh ng ti ng đ n n r n tr i. May quá, anh Thi tr ng đ n v n nguyên v n. Súng SKZ c a đ ch th t m m, nh ng anh Hùng v n có th nghe đ c ti ng ti ng l u đ n n t phía công s c a ch Thàng. N c m t anh r i l ch trên n n đ t. Anh đã đ m đ c đ n con s 15, mà ti ng súng c a đ ch v n n dòn đã ngay sát tuy n phòng th c a ch Thàng. Anh bi t giây phút đ nh m nh th m thi t nh t cũng đã đ m. Ch Thàng s làm gì v i qu l u đ n th 16. Anh Hùng đau đ n rên lên trong lòng : “ Ch còn m t trái l u đ n n a thôi, làm sao em c m c đ c đ n sáng”. Chính anh cũng không có đ c m t giây đ nghĩ ti p cái gì s x y đ n cho v con mình, vì d i chân lô c t anh t th đã đông ngh t quân gi c. Đ m i th lo i súng n chát chúa kh p đ n, anh Hùng không bi t ch c là mình đã nghe đ c ti ng n c a trái l u đ n th 16 ch a.

Cu c chi n đ u đã kéo dài đ c m t ti ng đ ng h , quân đ ch đã phá đ c l p k m gai cu i cùng và s p tràn ng p đ n Gi ng Đình. Lúc đó là 3 gi sáng r ng ngày 2.10.1965. Tình hình đã quá nguy ng p. Anh Nguy n Văn Thi, Đ n Tr ng, quy t đ nh thà hy sinh còn h n là đ đ n l t vào tay đ ch. Anh gi t y ng liên h p t tay ch Tâm và thét l n :

- Hãy b n lên đ u chúng tôi ! B n vào gi a đ n... Hai lô c t th nh t và th hai đã th t th . T i tui l lô c t th ba. Hãy b n lên trên đ u chúng tôi, Vi t c ng đông l m. B n đi... b n...

Sau ti ng g i th ng thi t c a ng i Đ n Tr ng, Pháo Binh Ti u Khu Gò Công l p t c b n vào đ n v i lo i đ u n cao. Lo i đ n đ c bi t này n khi cách m t đ t ch ng 4, 5 th c, r t h u hi u tiêu di t bi n ng i đ ch, quân ta núp trong lô c t v n có hy v ng s ng sót. Nh ng cái bóng đen nh p nho ng d i ánh sáng h a châu văng tung tóe, ti ng kêu d y ch t c a chúng nh ti ng rú c a qu . Hàng tràng đ n n cao v n d i ùng oàng xu ng đ n. Chi c lô c t cu i cùng v n đ ng v ng, anh Thi cùng anh Hùng t trong nh ng l châu mai b n t a ti ng tên đ ch. Gi a ti ng súng n dòn, đ ng nh ng i ta nghe âm thanh r r c a máy bay. Không Quân Vi t Nam đã t i. Nh ng chi c A1 khu tr c c đã xu t kích. Đ n đây thì Th ng Úy Sáu Bích, tên ch huy tr n đánh đã có th nh n th y r ng, cu c t n công đ n Gi ng Đình đã đánh đ u ch m h t, v i ph n th ng nghiêng v phía Nghĩa Quân Vi t Nam C ng Hòa. Lúc 4 gi 30 sáng, chi n đ a hoàn toàn im ti ng súng. Quân đ ch đã kéo nh ng xác ch t và nh ng tên b th ng ch y tr n vào phía bóng t i.

Khi ánh h ng đông c a m t ngày m i đã lên, hai Đ i Đ i Đ a Ph ng Quân do chính Trung Tá Ti u Khu Tr ng Gò Công ch huy đã đ n và t ch c bung quân ra l c soát. Quân c ng đã đ l i tr n đ a 23 xác ch t, i gi a đ n có 6 xác khác n m bên c nh lô c t th ba, n i mà anh Đ n

Tr ng Thi, Đ n Phó Hùng và ch Tâm gi máy truy n tin đã kháng c mãnh li t, thà ch t không hàng. Nh ng tên Vi t c ng này mang trên mình r t nhi u l u đ n và b c phá, ch c là chúng quy t thí m ng đ phá cho b ng đ c kháng c cu i cùng này. Anh Thi và anh Hùng đã b n đ ch theo l i xâu chéo, nghĩa là b n chéo góc v i nhau t o thành m t x tr ng quét g n t t c nh ng tên c ng nào n m trong đó. Ngày hôm sau, m t ng i th ng dân b Vi t c ng b t đi t i th ng lén tr n v đ c đã cho bi t s b th ng c a chúng ch đ y sáu chi c ghe tam b n. M t lính c ng may m n b th ng tên Đ ng Văn Thi u, 18 tu i, s ng sót và b b t làm tù binh. T i sao may m n ? Vì n u anh ta b kéo đi theo vào b ng bi n, n u không b ch t vì nhi m trùng, b nh ng quân y sĩ Vi t c ng c a c t b ng nh ng lo i c a và đ c c a th m c, thì cũng b c p ch huy ra l nh mang anh đi th tiêu. Đó là lý do gi i thích t i sao sau ngày 30.4.1975, ng i dân Mi n Nam hi m th y ng i th ng ph binh c ng s n trên đ ng ph .

Nh ng đ i v i anh Hùng, thì t t c nh ng gì mà Vi t c ng đã tr giá cho cu c t n công không làm anh quan tâm. Ngay khi ti ng súng v a ch m đ t., quân c ng đã rút đi, thì anh đã nh m t ng i điên lao mình ra ch chi n hào mà ch Thàng đã m t mình m t súng tr n gi ó đó, v i m t ni m hy v ng m ng manh, r ng đ ng bao gi trái l u đ n th 16 đ c rút ch t. Anh Hùng bò vào khúc hào mà anh đã nu t n c m t ch y đi. Ch Thàng cùng hai đ a con c a anh n m ch t bên c nh ba xác Vi t c ng. Anh Hùng g c xu ng nh thân cây chu i b m t nhát dao bén chém ng t làm đôi. Anh bi t, n u trái l u đ n th 16 n thì ch Thàng cũng đi vào cõi ch t, vì ch Thàng s không bao gi cho phép gi c b t ch ho c đ n c a chúng b n vào ng i ch . Ch Thàng đã ch n m t cái ch t th t d ng c m và cao c . Ôm hai đ a con vào lòng, ch Thàng bình tĩnh ch cho nh ng tên Vi t c ng nhào vào, ch rút ch t. Ti ng n kinh thiên cùng v i xác th t và máu c a ng i chi n sĩ đó đã đ c đánh đ i v i ba m ng gi c. Anh Hùng ôm xác v con vào lòng và g n nh ng t x u. Nh ng khi nhìn ra ngoài, nh ng xác gi c thù n m ng n ngang kh p n i, trong n i đau kh t t cùng c a mình, anh Hùng th y trong lòng đ y lên m t ni m t hào đ n ngh n ngào. S hy sinh c a ch Thàng đã c u s ng đ c t t c nh ng th ng binh Nghĩa Quân cùng v con các anh, nh ng trên h t c u s ng chính sinh m ng c a ng i ch ng mà ch yêu m n. Nh ng viên đ n Carbine và 15 trái l u đ n c a ch đã đóng góp vào s t n t i k di u c a đ n Gi ng Đình. M t ng i lính chuyên nghi p và thi n chi n nh t cũng ch làm đ c đ n ng n y. N u cái lô c t th ba không đ ng v ng, thì ch c ch n t t c sinh m ng m y m i ng i Nghĩa Quân và v con c a đ ng Gi ng Đình đ u s ch t h t.

Anh Hùng m ch Thàng ra ngoài, đ trông th y nh ng ng i còn s ng, nh ng ng i v lính khác đã g c đ u khóc ti c th ng ch Thàng. Nh ng n m m đ t đ c đ p v i v i ba t m bia tang tóc. M t c a ch Ph m Th Thàng, và hai kia c a cháu Lê Văn Dũng và Lê T n S . Ôi, nh ng ng i v c a lính trong th i l a binh. Ch Ph m Th Thàng, ch Tr n Th Tâm, và nhi u ng i ch khác trên kh p n o chi n tr ng, ch Th ch Th Đ nh, ch Bùi Th Xi u, ch Am Reng. Ng i lính c a chúng ta, nh ng công dân x p h ng chót nh t trong b c thang xã h i, nh ng là nh ng ng i h ng ch u oan nghi t tr c nh t, là b c t ng ch n cho s an toàn c a h u ph ng ph n th nh và h nh phúc. Trong đ i c a các anh không có đ c m t th u tiên v t ch t nào c , ngoài cái u tiên ph i hy sinh và ch t. Có nh ng ng i lính t Mi n Tây ra t n

mi n h a tuy n hay trên vùng cao nguyên s ng mù Mi n Trung, nhi u năm li n không có l y đ c m t ngày phép v thăm gia đình. N u anh may m n, th t đau xót, quân thù b n anh b th ng, thì anh m i có cái di m phúc đ c n m trong tay t gi y phép. Còn n u s g i là may m n đó đi xa h n m t b c, anh ch t, thì anh đ c phép dài h n tr v và vĩnh vi n đ c an ngh i n i đã sinh ra anh. Đ u năm 1972, trong m t tr n đánh c a S Đoàn 3 B Binh t i khu v c C n Tiên n m sát phía Nam khu phi quân s bên này b sông B n H i, m t ti u đoàn sau nhi u ngày c g ng đã không th chi m đ c m t cao đ m. V Ti u Đoàn Tr ng g i b n ng i lính g c Mi n Tây lên h a s c p m i anh m i ngày phép n u các anh chi m đ c ng n đ i y. B n ng i tráng sĩ Kinh Kha đã nai n t t ch nh, mang th t nhi u l u đ n bò lên, m i ng i c m m t cây g y ng n dò đ ng. Đêm t i nh m c. H ch t trúng cái l nào là th y l u đ n vô cái l đó, vì ó đó chính là cái mi ng h m ch t c a đ ch. Đ n sáng, b n ng i d ũng t ng vô danh đó đã reo hò tr ng C Vàng Vi t Nam trên đ nh cao đ m. Ôi, nh ng ngày phép đã tr thành m t ân hu ch không ph i là m t quy n l i đ ng nhiên c a nh ng ng i lính tr n.

Ng i v lính cùng chia s v i ch ng nh ng n i đ ng cay thi t thời đó, b ng t t c s c m nín nh n nh c và vui lòng v i nh ng gì mình có. M t góc h m t i tắm, m t chi c gh b cũ, vài cái n i, ch o nhem nhu c, nh ng cái chén sành và nh ng đôi đũa tre, cùng ti ng c i c a lũ tr th cũng đ làm nên thành ni m h nh phúc vĩ đ i c a nh ng ng i v lính. Ch Thành đã ch t đi, anh linh c a ch cùng hai cháu bé đã thăng thiên lên cõi vĩnh h ng, nh ng nh ng ng i còn s ng cùng th i v i ch , cho mãi đ n t n bây gi và ngàn đ i sau, dân t c Vi t Nam s không bao gi quên tên ch . NG I CH CAO C PH M TH THÀNH. Vì tên ch đã đ c tr n tr ng ghi chép vào nh ng trang bi tráng nh t c a l ch s dân t c Vi t Nam ch ng c ng s n qu c t và Hà N i, m t lũ hung đ di t ch ng, di t dân t c g m ghi c nh t c a th k th 20 và c a l ch s hình thành nhân con ng i.

AMRENG, NG I N CHI N SĨ CAO NGUYỄN

Quân c ng s n hành quân trên vùng cao nguyên th ng khinh r và húng hi p các s c dân Th ng r t th m t . Chúng b t trai tráng đi dân công, th m chí cho b sung vào nh ng đ n v Th ng c ng, ng i làng thì b ép bu c đóng góp l ng th c, lúa g o. Chúng dùng mu i, là th t i c n c a ng i dân mi n cao, đ đ i chác m t cách r t b t l i cho ng i Th ng. Ng i Th ng s ng v t v quanh năm, ch trông c y vào nh ng m nh đ t r ng khai phá đ tr ng tr t chút hoa màu hay tr ng lúa r y, không đối đ là may l m r i, có còn đâu đ đ đ cung ph ng cho b n ph c ng. Có nhi u tr ng h p c làng trong r ng sâu ch u không n i c nh áp b c, gi t chóc, đã kéo nhau ra qu n hay t nh đ xin n ng nấu v i ng i Kinh.

Chính ph Vi t Nam C ng Hòa đã l p B Phát Tri n S c T c đ gi i quy t nh ng v n đ c a

Vị b n ch t là m t lữ c p chuyên nghi p và man r , c ng s n Hà N i hi n nay không bao gi t b c h i chi m đ t đ t kh n hoang c a ng i Th ng. Chúng ch cho các s c t c Th ng khai phá r ng t o đ ng nên thành nh ng vùng sinh s ng màu m trên nh ng t nh cao nguyên, là chúng ki m chuy n c p đ t m t cách tr ng tr n ngay, n i lý do đ t đai thu c v quy n qu n lý c a nhà n c, ng i dân không có quy n s h u. M t khác, chúng áp đ ng hình thái th c dân, cho di chuy n dân Kinh g c Mi n B c vào trên đ t mà ng i Th ng đã sinh s ng t ngàn năm, l n đ n, l n đ n, ng i Th ng kém th ph i lủi mãi vào t n r ng sâu, ch ch có n c đ c, b nh ho n và đói kém. Đã th mà c ng s n nào ch u buông tha, chúng v n c cho phép nh ng ng i g i là di dân tràn vào nh v t đ u loang, đ đ ng bào Th ng ch u không n i ph i ch y qua đ t Miên xin t n n. Đây là m t ti n trình có ch m u, có sách l c đ tiêu di t đ n mòn dân Th ng. Chúng ta có th th y ngay r ng, nh ng ng i di dân Mi n B c đã không bi t r ng mình đang đ c r i ra làm phen đ u phòng th đ c theo dây biên thù Tr ng S n, án ng con đ ng đ xu ng đ ng b ng duyên h i, n u có m t đ o quân đánh sang t đ t Lào và Miên. Cũng t t, cái phen đ u đó gi ng nh con dao hai l i, r i cũng có m t ngày nh ng đ ng bào di dân nghèo Mi n B c đó s tr thành m t l c l ng m nh có kh năng th c sâu mũi dao vào t n tim c a b n c ng s n đ ti n chúng xu ng t n đáy đ a ng c.

7 / 9

Ngày đ u xuân Tân H i 1971, trên mi n cao nguyên c a Quân Khu II, trong chi n đ ch quân s mà c ng s n g i là Cao Đ i m Tân H i nh m qu y phá nh ng t nh biên thủy đã không th c hi n đ c. Có th b i h u qu c a nh ng cu c hành quân Tây chinh v t biên C u Long c a Quân Đoàn IV, Toàn Th ng c a Quân Đoàn III và Bình Tây c a Quân Đoàn II trong năm 1970 đã gây t n th t n ng nh ng kho ti p t h u c n c a c ng s n, nên chúng khó th đ s c m đ c nh ng m t tr n l n nh mong mu n. Đêm 31.1.1971, lúc 3 gi sáng, m t l c l ng c ng quân t n công v trí c a Đ i Đ i 838 Đ a Ph ng Quân t i làng Plei Kênh Săn thu c t nh Pleiku. Cu c t n công đã r t s m b th m b i vì quân đ ch đã không th ng r ng, có nh ng ng i v lính cũng đã chi n đ u dũng mãnh nh th nào. Đ i Đ i 838 Đ a Ph ng Quân đa s chi n sĩ là ng i dân t c Th ng, là nh ng chi n sĩ sinh ra và l n lên i gi a núi r ng cao nguyên, đã hun đúc các anh tr thành nh ng con ng i c ng r n nh nh ng t ng đá kh ng l trên tri n dãy Tr ng S n. Ng i Th ng quen s ng ki p du m c du canh, nên khi ng i lính Th ng Đ a Ph ng Quân đóng đ n i đầu thì v con c a các anh cũng đi theo và nhanh chóng thích ng v i môi tr ng cùng cu c s ng m i n i đó. Tuy là ph n , nh ng nh ng ng i đàn bà Tây nguyên d o dai không kém gì ng i đàn ông Th ng. Vai mang gùi n ng trên l ng, chân tr n chai s n vì đá c ng và gai nh n c a núi r ng, cùng hoàn c nh sinh t n kh c nghi t, b t c m t ng i ph n Th ng nào cũng đã đ c thiên nhiên rèn luy n nên thành m t m u ng i kh e m nh, r n r i, nh ng v n gi đ c nh ng đ ng nét m m m i tràn đ y m ch s ng. Cho nên khi cu c chi n đ u n ra, thì nh ng ng i đàn bà đó đã r t nhanh chóng tr thành nh ng ng i n binh hăng hái c m súng đánh đ ch. M t trong nh ng ng i ch đó là ch Ksor Amreng, v c a Bình Nh t Kpa Dan.

Anh ch Dan và Amreng đ u là ng i s c t c Djarai, sinh quán i qu n Phú Túc, t nh Phú B n. T sau khi thành hôn, anh Dan nh p ngũ, thì ch Amreng cũng đã theo ch ng lên sinh s ng trong nh ng ti n đ n h o lánh i biên gi i trong qu n Phú Nh n, t nh Pleiku, nh ng đ a danh th t xa i v i ch : Queng Mep, Plei Kênh Săn. Khi quân c ng s n B c Vi t n súng t n công Plei Kênh Săn, ch Amreng đã v ng vàng trong t th ph x th đ i liên cho ch ng. Kh u đ i liên M60 n m phía sau nh ng l châu mai nh đã b gi i h n r t nhi u khu v c tác x , anh Dan quy t đ nh đ i kh u đ i liên sang m t v trí khác có x tr ng r ng l n và bao quát h n. Trong lúc ch Amreng ch y đi ch y l i đ khiêng nh ng thùng đ n đ i liên sang v trí m i, thì có ba tên Đ c Công Vi t c ng đã nhào vào đánh c n chi n c i anh Dan. Anh Dan th t dũng c m, nh m t con beo i r ng xanh, b ng tay không anh đã v t l n v i chúng mà không nao núng. Ch Amreng v a vác m t thùng đ n đ n, quát b o anh Dan tránh ra xa. Hi u ý v , anh Dan l n m t vòng, m t trái l u đ n M26 t trong tay ch Amreng đ c ném t i. Ba tên Đ c Công ch a k p ph n ng, thì m t ti ng n chát chúa đã đ n g c chúng xu ng ngay bên c nh đ ng giao thông hào. Kh u đ i liên M60 trong tay đôi v ch ng Dan và Amreng đã b t đ u n dòn dă ngăn ch n t t c nh ng cu c t n công bi n ng i c a đ ch vào đ n. Anh Dan đang say mùi thu c súng, anh đã không đ ý nhi u tên Đ c Công khác đã bò vào g n kh u đ i liên đ m cu c c n chi n l n n a. Nh ng chúng không bi t r ng ng i n binh vóc dáng nh bé v i khuôn m t hi n lành nh m t em bé đã r t c nh giác. Ba trái l u đ n M26 đã đ c ch quăng ra r t chính xác vào nh ng cái bóng đen đang bò l n nh n. Gi a ti ng súng n m m , ch Amreng đã có th nghe th y ti ng kêu gào th m thi t c a nh ng lính đ ch trúng ph i l u đ n c a ch . Đ n lúc này thì

anh Kpa Dan ch t nh n ra r ng mình đã b th ng, ch Amreng l p t c tr thành x th chính, anh Dan lùi qua m t bên làm x th ph cho ch . Hào hùng không kém gì nh ng đ ng nam nhi, ng i n chi n sĩ y đã cùng v i kh u M60 đ n ngã hàng lo t cu c t n công c a gi c. Sinh m ng c a cái đ n nh Plei Kênh Săn ph n l n trông c y vào kh u đ i liên. Nói m t cách chính xác, toàn ti n đ n c y nh vào đôi bàn tay nh nh n c a m t cô gái mà ngày th ng r t hi n hòa và ít nói này.

Khi ánh bình minh lên, gi c ch p nh n thua cu c và đã rút đi, chi n tr ng đã hoàn toàn im ti ng súng, lũ chim r ng sau m t đêm kinh hoàng đã riu rít hát ca trên cành lá đón chào m t ngày m i. Tin chi n th ng c a Plei Kênh Săn đã bay v đ n Pleiku và cái tên Ksor Amreng th t d u dàng và th t đ p y đã đ c ng i dân thành ph g i là bu n muôn thu này nh c nh nhi u. Kinh l n Th ng, đ ng bào Pleiku đã chung góp g i đ n ch Amreng và Đ i Đ i 838 Đ a Ph ng Quân nhi u t ng ph m và ti n th ng. Thi u T ng Ngô Dzu, T L nh Quân Đoàn II & Quân Khu II đã đích thân bay tr c thẳng đ n Plei Kênh Săn tr n trao g n cho ng i lính không s quân Amreng chi c huy ch ng cao quý Anh Dũng B i Tinh, m t vinh d hi m có dành cho m t ng i dân s .

T m g ng chi n đ u c a ch Ksor Amreng là m t trong nhi u t m g ng th m l ng còn ch a đ c bi t c a nh ng ng i ch trên cao nguyên trong cu c chi n tranh b o qu c bi tráng c a dân t c Vi t Nam. Ngày nay, nh ng th h đi sau anh ch Dan và Amreng s mãi nh r ng, dòng máu kiên c ng uy vũ b t nằng khu t mà anh ch cùng nh ng chi n sĩ Th ng t ng m t th i th hi n d i lá Qu c K Vi t Nam C ng Hòa và Quân K Quân L c Vi t Nam C ng Hòa là m t ni m kiêu hãnh sáng chói mà h , nh ng đ ng bào Th ng đang b k m k p oan khu t d i bàn tay s t máu c a c ng s n B c Vi t, cũng s có ngày vùng lên ném nh ng qu l u đ n và b n nh ng tràng đ i liên vào gi a m t b n chúng, đ h y di t chúng, b n vô dân t c vô th n đó, và cho chúng bi t lòng qu t kh i phi th ng c a ng i N c Nam.